

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 5 maja 2026 r.

Poz. 1938

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN-II.4131.44.2026 WOJEWODY POMORSKIEGO

z dnia 30 kwietnia 2026 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 oraz poz. 1436)

stwierdza się nieważność

ust. 3 Rozdziału 8. Załącznika do uchwały Nr XXII/168/2026 Rady Miejskiej w Kępicach z dnia 26 marca 2026 r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi domowymi i gospodarskimi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kępice.

Uzasadnienie

W dniu 1 kwietnia 2026 r. do Wojewody Pomorskiego wpłynęła uchwała Nr XXII/168/2026 Rady Miejskiej w Kępicach z dnia 26 marca 2026 r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi domowymi i gospodarskimi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kępice, zwana dalej „uchwałą” lub „Programem”.

W toku czynności nadzorczych, pismem z dnia 20 kwietnia 2026 r., organ nadzoru zawiadomił Radę Miejską w Kępicach o wszczęciu postępowania nadzorczego w stosunku do przedmiotowej uchwały oraz poinformował o możliwości złożenia wyjaśnień w sprawie.

Po przeprowadzeniu postępowania nadzorczego organ nadzoru stwierdził, że uchwała została podjęta z istotnym naruszeniem prawa, tj. art. 11a ust. 5 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580, Dz. U. z 2022 r. poz. 2375 oraz Dz. U. z 2025 r. poz. 1696 i poz. 1795, dalej jako: „*u.o.z.*”).

Zgodnie z ust. 3 Rozdziału 8. załącznika do przedmiotowej uchwały Rada Miejska w Kępicach postanowiła, że *„Koszty związane z zapewnieniem opieki zwierzętom gospodarskim, które z różnych przyczyn utraciły swoje dotychczasowe schronienie ponosi Gmina Kępice, a w przypadku, gdy możliwym jest ustalenie właściciela zwierzęcia gospodarskiego kosztami zapewnienia opieki obciążony zostanie właściciel zwierzęcia”*.

Na wstępie organ nadzoru wskazuje, że zgodnie z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej organy działają w granicach i na podstawie prawa. Uchwały w sprawie Programu są podejmowane przez rady gmin na mocy art. 11a u.o.z., którego Rada Miejska błędnie nie wskazała w podstawie prawnej podjęcia uchwały. Przepis ten nie zawiera podstawy prawnej do regulowania kwestii ponoszenia przez właściciela kosztów związanych z zapewnieniem opieki jego zwierzęciu. W ocenie organu nadzoru Rada Miejska w Kępicach, regulując w niniejszej uchwale kwestię ponoszenia kosztów przez osoby trzecie, działała bez podstawy prawnej, co stanowi naruszenie art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Wskazać należy, że zgodnie z art. 11a ust. 5 u.o.z., koszty realizacji programu zapobiegającego bezdomności zwierząt ponosi gmina, dlatego brak jest ustawowego upoważnienia do obciążania osób będących właścicielami zwierząt kosztami poniesionymi przez gminę w drodze aktu prawa miejscowego. Jak słusznie wskazuje w tym przedmiocie

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach (por. Wyrok WSA w Kielcach z 10 kwietnia 2019 r., sygn. akt II SA/Ke 44/19): .

W ustawie o ochronie zwierząt nie przewidziano możliwości przerzucenia albo zwrotu w trybie administracyjnym takich kosztów ani w całości, ani w części na właściciela zwierzęcia uznanego za bezdomne. Pogląd ten zasadny jest tym bardziej, jeśli weźmie się pod uwagę art. 7 ust. 4 ustawy o ochronie zwierząt, formułujący możliwość obciążenia kosztami utrzymania zwierzęcia właściciela, od którego zwierzę czasowo odebrano. Nie oznacza to, że gmina nie może dochodzić od właściciela zwrotu świadczenia (dochodzenie takich należności może odbywać się jednak tylko na drodze postępowania cywilnego). Natomiast właściwą podstawą do rozstrzygnięcia o kosztach wylapania i umieszczenia w schronisku zwierzęcia, które zostało pozostawione bez należytej opieki nie może być akt prawa miejscowego, ponieważ może on być wydany wyłącznie w takim zakresie, jaki przewiduje ustawa.

Powyższe stanowisko znajduje potwierdzenie w orzecznictwie sądów administracyjnych, np. w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 8 stycznia 2014 r. (sygn. akt II SA/Wr 839/13), wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 9 kwietnia 2014 r. (sygn. akt II SA/Wr 82/14), wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach z dnia 13 grudnia 2023 r. (sygn. akt II SA/Ke 569/23), wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 20 listopada 2015 r. (sygn. akt II OSK 655/14).

Organ nadzoru wskazuje zatem, że rada gminy nie może obciążać kosztami realizacji programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt zewnętrznych podmiotów. W ocenie organu nadzoru postanowienie ust. 3 Rozdziału 8. załącznika do uchwały, zgodnie z którym kosztami zapewnienia opieki obciążony zostanie właściciel zwierzęcia, zostało podjęte z istotnym naruszeniem art. 11a ust. 5 u.o.z. w zw. z art. 7 Konstytucji RP.

Wobec powyższego stwierdzenie nieważności ust. 3 Rozdziału 8. załącznika do uchwały Nr XXII/168/2026 Rady Miejskiej w Kępicach z dnia 26 marca 2026 r. w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi domowymi i gospodarskimi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Kępice jest uzasadnione i konieczne.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Pomorskiego.

Wojewoda Pomorski

Beata Rutkiewicz